

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет міського господарства

імені О.М. Бекетова

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра (циклова комісія) Менеджменту і маркетингу в міському господарстві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету електричного транспорту

Шпіка М.І.

2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент та організація безпеки праці у міському господарстві

галузь знань 1702 Цивільна безпека

спеціальність 7.17020201, 8.17020201 – «Охорона праці (за галузями)»

спеціалізація «Охорона праці у міському господарстві»

факультет Електричного транспорту
(назва інституту, факультету, відділення)

2014-2015 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни Менеджмент та організація безпеки праці у міському господарстві для студентів 5 курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Охорона праці (за галузями)» спеціалізації Охорона праці у міському господарстві

Розробники к.е.н, проф. Кайлюк Є.М.

к.е.н, доц. Поспелов О.В.

Робоча програма затверджена на **засіданні кафедри** (предметної комісії) Менеджменту і маркетингу в міському господарстві

Протокол від. "29" серпня 2014 року № 1

Завідувач кафедри Менеджменту і маркетингу в міському господарстві

 (Новікова М.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено **випусковою** кафедрою Охорона праці
(назва кафедри за належністю спеціальності)

Протокол від " 10 " 09 2014 року № 3

Завідувач випускової кафедри (Хворост М.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014р. №46-01.

Методист НВМ (Григоренко М.) « 4 » 12 201 4 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Варіативна (за вибором ВНЗ)	Рік (роки) підготовки 1 ^й (5 ^й) Семестр 1 ^й (5 ^й)
Загальна кількість годин – 11	Галузь знань: 1702 «Цивільна безпека» Спеціальність 7.1702021, 8.1702021 – «Охорона праці (за галузями)»	Лекції 24 годин
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 7	Спеціалізація Менеджмент та організація безпеки праці у міському господарстві Освітньо-кваліфікаційний рівень Спеціаліст Магістр	Практичні, семінарські
		24 год.
		Лабораторні
		12 год.
		Самостійна робота
		84 год.
		Індивідуальні завдання - Вид контролю: залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 60/84 72%

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування у студентів сучасного мислення та системи спеціальних знань у галузі системи адміністративного управління безпекою життєдіяльності та опанування необхідними практичними навичками, що дозволяють їм ефективно здійснювати цю діяльність на підприємстві.

Основними завданнями дисципліни є вивчення:

- ❖ термінологічної бази з безпеки праці та менеджменту;
- ❖ функцій та процесу адміністративного впливу на формування системи охорони праці на підприємствах міського господарства;
- ❖ формування вмінь щодо впливу на менеджмент системи «людина-виробництво»;
- ❖ форм адміністративного контролю та регулювання діяльності, формування інформаційно-адміністративного забезпечення можливих надзвичайних ситуацій на підприємствах;

У результаті вивчення дисципліни «Менеджмент та організація охорони праці на підприємствах міського господарства» студент повинен:

знати

- формування та функціонування механізмів адміністрування у процесі управління організаціями міського господарства, сукупність функцій і методів адміністрування, що зумовлюють відповідні управлінські взаємовідносини в органах управління організацій різних форм і сфер діяльності підприємств міського господарства з забезпечення організацій охорони праці.

вміти:

- організувати та практично забезпечувати діяльність органів охорони праці, розробку заходи щодо забезпечення виникнення надзвичайних ситуацій на підприємстві, систему забезпечення охорони життєдіяльності людини і заходи до ліквідації ситуацій, які можуть негативно вплинути на діяльність поняття «людина-підприємство»

мати компетенції:

- формулювання цілей менеджменту та організовувати діяльність підприємств міського господарства з охорони праці
- здійснення аналізу та планування з безпеки життєдіяльності на підприємстві, забезпечувати організацію контролю за основними небезпечними факторами на підприємстві.
- управляти чинниками існування та працездатності людини;
- організовувати систему контролю небезпечних явищ у міському господарстві.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Менеджмент та організація безпеки праці на підприємствах міського господарства

Змістовний модуль 1.1 Теоретичні засади менеджменту на підприємствах міського господарства

- **Тема 1.** Поняття, сутність, принципи та основні функції менеджменту.
- Сутність і функції менеджменту. Етапи розвитку менеджменту, основні концепції менеджменту.
- **Тема 2.** Функціонування та класифікація підприємств міського господарства.
- Характеристика середовища діяльності підприємств в Україні й міському господарстві. Організація як система. Житловий цикл організації. Культура організації.
- **Тема 3.** Планування управлінської діяльності та його місце в загальній системі менеджменту.
- види планів. Етапи стратегічного планування. Характеристика зовнішнього і внутрішнього середовища діяльності підприємств. Сутність

тактичного та операційного планування. Призначення та склад бізнес-планів.

- **Тема 4.** Проектування організаційної структури підприємства.
- Види структури управління. Недоліки та переваги кожної структури. Принципи вибору та проектування структури управління.
- **Тема 5.** Мотивація діяльності персоналу та організація контролю.
- Поняття мотивації. Ієрархія потреб по Маслоу. Основні заходи по роботі з персоналу. Способи мотивації персоналу на підприємстві. Способи контролю за діяльністю персоналу. Основні показники, які використовуються для оцінки діяльності структурних підрозділів підприємства.
- **Тема 6.** Прийняття управлінських рішень в менеджменті.
- Сутність управлінських рішень. Фактори, які впливають на процес прийняття управлінських рішень. Оптимізація рішень в менеджменті. Моделювання. Методи прогнозування.
-
- **Змістовний модуль 1.2** Менеджмент безпеки праці на підприємствах міського господарства.
- **Тема 7.** Держава як система суспільства безпеки праці.
- Теоретичні засади безпеки життєдіяльності. Основні поняття терміну «Життєдіяльності». Структура наук про безпеку. Номенклатура безпек.
- **Тема 8.** Наукове управління і організація безпеки життєдіяльності.
- Управління ризиком. Облік об'єктів підвищеної безпеки. Класифікація забруднень навколишнього середовища.
- **Тема 9.** Менеджмент системи «Людина-виробництво»
- Основні напрямки діяльності міського господарства.
- небезпечні фізичні фактори. Хімічно-небезпечні речовини на небезпечних об'єктах. Групи хімічних речовин.

- **Тема 10.** Наукове управління чинниками існування та працездатності людини.
- Завдання освіти в безпеці праці. Побутове і соціально-політичне середовище. Практична діяльність людини. Побутова сфера.
- **Тема 11.** Менеджмент надзвичайних ситуацій на підприємствах міського господарства.
- Поняття менеджменту надзвичайних ситуацій. Основні напрямки вивчення надзвичайних ситуацій. таксомія та номенклатура небезпек.
- **Тема 12.** Управління і організація системи контролю небезпечних явищ у міському господарств.
- Класифікація джерел небезпеки, небезпечних та шкідливих факторів. Шум і вібрація. Іонізуючі випромінювання. Електромагнітні поля. Хімічні фактори небезпеки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
	144	24	24	12		84
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади менеджменту на підприємствах міського господарства						
Тема 1	12	2	2	1		7
Тема 2	12	2	2	1		7
Тема 3	12	2	2	1		7
Тема 4	12	2	2	1		7
Тема 5	12	2	2	1		7
Тема 6	12	2	2	1		7
Разом з ЗМ 1	72	12	12	6		42
Змістовний модуль 2. Менеджмент безпеки праці на підприємствах міського господарства.						
Тема 7	12	2	2	1		7
Тема 8	12	2	2	1		7
Тема 9	12	2	2	1		7
Тема 10	12	2	2	1		7
Тема 11	12	2	2	1		7
Тема 12	12	2	2	1		7
Разом з ЗМ 2	72	12	12	6		42
Усього годин	144	24	24	12		84

5. Теми семінарських занять
(не передбачені навчальним планом)

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні поняття про Менеджмент	2
2	Аналіз внутрішнього та зовнішнього середовищ діяльності підприємств .	2
3	Сутність та принципи планування	2
4	Управлінські структури організацій	2
5	Мотивація як засіб стимулювання	2
6	Рішення управлінських проблем	2
7	Система управління безпекою життєдіяльності	2
8	Психофізіологічна діяльність людини	2
9	біологічна і рухома активність	2
10	Система організації міського господарства	2
11	Законодавство і охорона праці	2
12	Складові менеджменту і економіки	2
	Разом	24

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Дослідити зв'язок охорони праці і економічної залежності підприємства	2
2	Дослідити залежність систем «людина та її біологічні ознаки» і «людина – виробництво»	2
3	Дослідити систему взаємодії виробництва з психікою людини	2
4	Дослідити взаємозв'язки системи «людина – виробництво»	2
5	Дослідити зв'язок складових менеджменту охорони праці і економіки	2
6	Дослідити зв'язок надзвичайних ситуацій природного і виробничого характеру	2
	Разом	12

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Держава – як система суспільства охорони праці.	7
2	Наукове управління і організація безпеки життєдіяльності.	7
3	Методи пізнання організації безпеки охорони праці в міському господарстві	7
4	Менеджмент системи « людина – виробництво ».	7
5	Наукові терміни і система « людина та її біологічні ознаки ».	7
6	Наукові терміни і система « людина та її біологічні ознаки ».	7
7	Наукове управління чинниками існування та працездатність людини.	7
8	Менеджмент надзвичайних ситуацій на підприємствах міського господарства.	7
9	Економічна безпека – складова діяльності міського господарства з охорони праці.	7
10	Управління і організація системи контролю небезпечних явищ у міському господарстві.	7
11	Управління і організація системи охорони здоров'я людини у міському господарстві.	7
12	Управління і організація системи охорони здоров'я людини у міському господарстві.	7
	Разом	84

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

Навчальна лекція – це систематизований виклад певних наукових або науково – методичних відомостей, ілюстрований при необхідності засобами наочності або демонстрацією дослідів.

Лекція є одним з основних видів навчальних занять у вищій школі.

Призначенням лекції є формування у студентів фундаментальних знань з певної наукової галузі, а також визначає основний зміст і характер усіх інших навчальних занять та самостійної роботи студентів з відповідної дисципліни.

Практичне заняття – це навчальне заняття, під час якого студенти знайомляться з принципом дії та устроєм реальних об'єктів, виконують за певними методиками вирішення типових задач, пов'язаних з їх подальшою професійною діяльністю. Метою виконання практичних занять є закріплення та

Самостійна робота студента є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять.

Самостійна робота студентів здійснюється у формі: підготовки до лекцій і практичних занять, виконання лабораторних робіт.

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі методи контролю знань:

- Для оцінювання знань використовують стобальну шкалу оцінювання ECTS.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												30%	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							100%
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
5	66	6	6	6	6	6	5	6	6	6	6		
35						35							
70%													

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Менеджмент та організація безпеки праці у міському господарстві» (для студентів 5 курсу денної форми навчання спеціальностей 7.17020201 та 8.17020201 «Охорона праці (за галузями)»
2. МВ до виконання практичних завдань, лабораторних робіт та самостійної роботи студентів дисципліни «Менеджмент та організація безпеки праці у міському господарстві» (для студентів 5 курсу денної форми навчання спеціальностей 7.17020201 та 8.17020201 «Охорона праці (за галузями)»

14. Рекомендована література

Базова

1. А. Є. Ачкасов, В. А. Лушкін, В. І. Пашков. Безпека життєдіяльності: навч. посібник /А. Є. Ачкасов, В. А. Лушкін, В. І. Пашков; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2013. – 604 с.
2. Керівництво організацією : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, Н. Т. Мала, О. Г. Мельник, І. С. Процик. — Л. : Вид-во нац. ун-ту «Львівполітех:», 2008, — 244 с.
3. Райченко А. В. Административный менеджмент : учебник / А.В. Райченко. — М. : ИНФРА—М, 2007. — 416 с.
4. Менеджмент: теорія і практика : навч. посіб. / А. А. Мазаракі, Г. Є. Мошек, Л. А. Гомба та ін. — К. : Атіка, 2007. — 564 с.
5. Новіков Б.В. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / Б. В. Новіков. Г. Ф. Сініок, Н. В. Круш. — К. : Центр навч. л-ри, 2004. — 560 с.

Допоміжна

1. Барінов В. А. Организационное проектирование - учебник / В. А. Барінов. — М. : ИНФРА-М, 2005. — 399 с.
2. Веснин В. Р. Менеджмент : учебник / В. Р. Веснин. — 3-є изд., перераб. и доп. — М. : ТК Велби ; Проспект, 2006. — 504 с.
3. Новіков Б.В. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / Б. В. Новіков. Г. Ф. Сініок, Н. В. Круш. — К. : Центр навч. л-ри, 2004. — 560 с.
4. Райченко А. В. Общий менеджмент / А. В. Райченко. — М.: ИНФРА-М, 2005. — 384 с.
5. Слиньков В. Н. Свод документов в административном делопроизводстве менеджмента бизнеса / В. Н. Слиньков. — СПб. : Алерта, 2002. — 886 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О.М.Бекетова [електронний ресурс]- режим доступу <http://eprints.kname.edu.ua/>
2. Державна служба статистики України [електронний ресурс]- режим доступу www.ukrstat.gov.ua/
3. Кабінет міністрів України www.kmu.gov.ua
4. Міністерство фінансів [електронний ресурс]- режим доступу www.minfin.gov.ua/
5. Національний банк України [електронний ресурс]- режим доступу www.bank.gov.ua/
6. Світовий банк [електронний ресурс]- режим доступу www.worldbank.org/uk/country/ukraine